

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 14704

Tarih : 28.10.2025

10/3325

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

28 Ekim 2014 tarihinde Karaman'ın Ermenek ilçesinde, Has Şekerler Madencilik Şirketi'ne ait linyit ocağını su basması sonucu 18 işçinin hayatını kaybetmesi, üzerinden 11 yıl geçmesine rağmen madencilik sektöründeki güvenlik risklerini ve denetim mekanizmalarındaki sorunları tüm ağırlığıyla gündemde tutmaktadır. O dönemde, kazadan sadece aylar önce Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı teftiş raporlarında belirlenen mevzuata aykırılıkların yeterince takip edilmemesi ve facia sonrası yürütülen hukuki süreçlerdeki tartışmalar, kamu denetiminin etkinliği konusunda ciddi endişeler yaratmıştır. Üstelik bu facia, Soma'da yaşanan katliamın hemen ardından gelmiş olup, madenlerdeki işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin yetersizliğini ve çalışma koşullarındaki yapısal sorunları gözler önüne sermiştir. Son dönemde (2025 yılında) Çayırhan, Kozlu, Karanfil ve Zara gibi maden ocaklarında yaşanan göçük ve patlama gibi olaylar, bu risklerin hala devam ettiğini göstermektedir. Bu bağlamda, Ermenek'te yaşanan facianın tüm boyutlarıyla araştırılması, yargılama sürecinde ortaya çıkan aksaklıkların incelenmesi ve en önemlisi, bütün madenlerdeki işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerini artıracak, denetimleri güçlendirecek ve benzer faciaların önüne geçecek tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT

DEM Parti Grup Başkanvekili

Kars Milletvekili

Sezai TEMELLİ

DEM Parti Grup Başkanvekili

Muş Milletvekili

GEREKÇE

28 Ekim 2014 tarihinde Karaman'ın Ermenek ilçesi Pamuklu köyü yakınlarında Has Şekerler Madencilik Şirketi'ne ait linyit ocağını su basması sonucu 18 işçi mahsur kalmış, 38 gün süren arama kurtarma çalışmaları sonucunda mahsur kalan hiçbir işçi ne yazık ki sağ kurtarılamamıştır.

Uzman raporları, yerin derinliklerinde 12 bin ton suyla mücadele eden işçilerin yaşamını yitirdiği Ermenek Madeni'nde acil durum planlamasının yapılmadığını, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin alınmadığını açıkça ortaya koymuştur. Katliamdan yalnızca birkaç ay önce, Haziran 2014'te Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından düzenlenen teftiş raporunda, toplam sekiz ayrı mevzuata aykırılık tespit edilmiştir. Raporda, maden bacalarında gerekli sondaj çalışmalarının yapılmadığı, olası bir acil duruma karşı herhangi bir güvenlik tatbikatı gerçekleştirilmediği ve ilk yardım odasında uygun talimatların bulunmadığı belirtilmiştir. Buna rağmen, Bakanlık gerekli yaptırımları uygulamamış; denetim yükümlülüğünü yerine getirmek yerine sorumluluğunu idari para cezalarıyla geçiştirmiştir.

Ermenek Maden Katliamı sonrasında yürütülen yargı sürecinde ise adalet sağlanamamıştır. Sorumlu kamu görevlileri hakkında soruşturma izni verilmemiş, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na bağlı müfettişler hakkında herhangi bir işlem yapılmamıştır. Buna karşın, maden şirketi yöneticileri uzun süre tutuksuz yargılanmış; dava süreci yıllara yayılarak, işçiler, aileler ve toplum nezdinde yıldırma politikaları devreye sokulmuştur. Katliamdan yaklaşık iki yıl sonra açıklanan ilk kararda, Has Şekerler Madencilik Şirketi'nin sahibi Saffet Uyar'a 13 yıl 9 ay, ruhsat sahibi ve dönemin işletme müdürü Abdullah Özbey'e 11 yıl 3 ay hapis cezası verilmiştir. Yapılan itirazlar sonucunda cezalar 19 yıl 3 aya çıkarılmış olsa da, 18 işçinin yaşamına mal olan bir katliamda ölen her bir işçi için fiilen yalnızca bir yıl hapis cezası verilmiş olması, yargının işçi sınıfı karşısında sermaye düzeninin çıkarlarını koruduğunu açıkça göstermiştir. Bu tablo, işçilerin yaşam hakkının yargı nezdinde dahi korunamadığını; denetimsizlik, cezasızlık ve kâr hırsı üzerine kurulu sistemin kendini yeniden ürettiğini ortaya koymuştur.

Üstelik bu facia, Türkiye tarihinin en büyük işçi katliamı olarak tarihe geçen, 301 madencinin hayatını kaybettiği Soma Maden Katliamı'ndan 5 ay sonra gerçekleşmiştir. Aynı yıl içerisinde, art arda iki büyük maden faciasının gerçekleşmesi kamusal denetimin sermaye lehine işlediğini, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin alınmadığını, denetimlerin kâğıt üzerinde yapıldığını, işçilerin taşeron sistem altında güvencesiz koşullarda çalıştırıldığını ve yaşam haklarının korunmadığını göstermiştir.

Aradan 11 yıl geçmesine rağmen, maden faciaları yaşanmaya devam etmekte, mevzuatta yer alan önlemler uygulanmamakta, denetimler bağımsız ve etkin biçimde yürütülmemekte, taşeronluk ve üretim baskısı kaza ve iş cinayetlerini çoğaltmaktadır. 2025 yılı içerisinde, Ankara Çayırhan Yeraltı Maden Ocağı'nın Hırkalar mevkiinde; Zonguldak TTK Kozlu Müessese Müdürlüğü'ne bağlı maden ocağında; Denizli Acıpayam Kromtaş Metal Maden A.Ş.'ye ait Karanfil Madeni'nde göçükler meydana gelmiş, işçiler yaralanmış; Sivas Zara

Kardere köyü yakınlarında bir maden ocağında ise patlama meydana gelmiş, bir işçi yaşamını yitirmiştir.

Ermenek'te 11 yıl önce yaşanan ve 18 işçinin iş cinayetinde yaşamını yitirdiği facia, Soma'dan sonra dahi kamusal denetim ve yaptırım mekanizmalarının işletilemediğinin acı bir kanıtıdır. Aradan geçen zamana rağmen faciaların giderek arttığını belirten veriler, Ermenek Maden Katliamı'nın münferit bir "kaza" olmadığını, denetimsizliğin, taşeron sisteminin ve kâr odaklı üretim politikalarının kurumsallaşmış bir sonucu olduğunu göstermektedir.

Bu bağlamda, başta Ermenek Maden Katliamı'nın bütün yönleriyle aydınlatılması ve toplumsal adaletin tesisi için yargılama sürecindeki eksikliklerin tespit edilerek, gerekenin yapılması; bütün madenlerde işçi sağlığını ve iş güvenliğini mutlak olarak sağlayacak, taşeronlaşmayı sonlandıracak düzenlemelerin belirlenmesi ve uygulamaya konması amacıyla bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması gerekmektedir.